

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA TRIBUNALULUI (Camera a cincea)

14 iulie 2021 *

„Marcă a Uniunii Europene – Procedură de opoziție – Cerere de înregistrare a mărcii Uniunii Europene figurative Ø – Marca internațională figurativă anterioară φ – Motiv relativ de refuz – Risc de confuzie – Similitudinea semnelor – Articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul (UE) 2017/1001”

În cauza T-399/20,

Cole Haan LLC, cu sediul în Greenland, New Hampshire (Statele Unite), reprezentată de G. Vos, avocat,

reclamantă,

împotriva

Oficiului Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), reprezentat de T. Frydendahl și A. Folliard-Monguiral, în calitate de agenți,

pârât,

cealaltă parte în procedura care s-a aflat pe rolul camerei de recurs a EUIPO, intervenientă în fața Tribunalului, fiind

Samsøe & Samsøe Holding A/S, cu sediul în Copenhaga (Danemarca), reprezentată de C. Jardorf, avocată,

având ca obiect o acțiune formulată împotriva Deciziei Camerei a patra de recurs a EUIPO din 15 aprilie 2020 (cauza R 1375/2019-4) privind o procedură de opoziție între Samsøe & Samsøe Holding și Cole Haan,

TRIBUNALUL (Camera a cincea),

compus din domnul D. Spielmann (raportor), președinte, și domni U. Öberg și R. Mastroianni, judecători,

grefier: domnul E. Coulon,

având în vedere cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 26 iunie 2020,

* Limba de procedură: engleza.

având în vedere memoriul în răspuns depus de EUIPO la grefa Tribunalului la 7 decembrie 2020,

având în vedere memoriul în răspuns depus de intervenientă la grefa Tribunalului la 19 noiembrie 2020,

având în vedere că niciuna dintre părți nu a formulat, în termen de trei săptămâni de la notificarea închiderii fazei scrise a procedurii, o cerere de organizare a unei ședințe și întrucât a decis, în temeiul articolului 106 alineatul (3) din Regulamentul de procedură al Tribunalului, să se pronunțe fără parcurgerea fazei orale a procedurii,

pronunță prezenta

Hotărâre¹

Istoricul litigiului

- 1 La 1 noiembrie 2017, reclamanta, Cole Haan LLC, a formulat o cerere de înregistrare a unei mărci a Uniunii Europene la Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO), în temeiul Regulamentului (UE) 2017/1001 al Parlamentului European și al Consiliului din 14 iunie 2017 privind marca Uniunii Europene (JO 2017, L 154, p. 1).
- 2 Marca a cărei înregistrare a fost solicitată este următorul semn figurativ:

- 3 Produsele pentru care s-a solicitat înregistrarea fac parte din clasele 18 și 25 în sensul Aranjamentului de la Nisa privind clasificarea internațională a produselor și serviciilor în vederea înregistrării mărcilor, din 15 iunie 1957, astfel cum a fost revizuit și modificat, și corespund, pentru fiecare din aceste clase, descrierii următoare:
 - clasa 18: „Mape, port-documente, geamantane, cufere, geți, rucsacuri, rucsacuri din piele, poșete, geți, geți de cumpărături din piele, portchei din piele, suporturi pentru cărți de vizită, suporturi pentru cărți de credit, geți cu bandulieră, articole de voiaj, geți de mână, geți sport de uz general, geți de sport, geți de plajă, geți cu bandulieră; geți; umbrele”;
 - clasa 25: „Îmbrăcăminte pentru femei, bărbați și copii; jeanși denim, izmene, lenjerie de corp, cămăși, tricouri, topuri [articole vestimentare], maiouri, fuste, șosete, jachete [îmbrăcăminte], jachete, șorturi, bluze, pulovere, veste, rochii lungi de seară, eșarfe, mănuși [articole de îmbrăcăminte], șaluri, combinezoane de protecție, cape și pelerine, îmbrăcăminte rezistentă la ploaie, îmbrăcăminte de schi, costume de baie întregi, lenjerie de corp, bluze de corp, tricotaje;

¹ Sunt redate numai punctele din prezenta hotărâre a căror publicare este considerată utilă de către Tribunal.

cravate; articole de încălțăminte; cizme, pantofi, sneakers, sandale, papuci de casă; articole pentru acoperirea capului, șepci [articole de îmbrăcăminte], pălării.”

- 4 La 23 februarie 2018, intervenienta, Samsøe & Samsøe Holding A/S, a formulat opoziție, în temeiul articolului 46 din Regulamentul 2017/1001, la înregistrarea mărcii solicitate pentru produsele vizate la punctul 3 de mai sus.
- 5 Opoziția se întemeia în special pe înregistrarea internațională care desemnează Uniunea Europeană a mărcii figurative înregistrate la 22 noiembrie 2013 sub numărul 1193789 și reproduse în continuare:

- 6 Marca anterioară fusese înregistrată pentru produse în special din clasele 18 și 25 și care corespund, pentru fiecare dintre aceste clase, următoarei descrieri:
 - clasa 18: „Piele și imitații de piele, precum și produse din aceste materiale neincluse în alte clase; piei de animale, articole de pielărie; genți, valize, cufere și geamantane; umbrele de ploaie și de soare”;
 - clasa 25: „Îmbrăcăminte, articole de încălțăminte și articole pentru acoperirea capului”.
- 7 Motivul invocat în susținerea opoziției era cel prevăzut la articolul 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2017/1001.
- 8 La 29 aprilie 2019, divizia de opoziție a admis opoziția și a refuzat înregistrarea mărcii solicitate pentru toate produsele menționate la punctul 3 de mai sus, în temeiul articolului 8 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul 2017/1001.
- 9 Reclamanta a formulat o cale de atac la EUIPO, în temeiul articolelor 66-71 din Regulamentul 2017/1001, împotriva deciziei diviziei de opoziție.

[omissis]

Concluziile părților

- 11 Reclamanta solicită Tribunalului:
 - anularea deciziei atacate;
 - obligarea EUIPO la plata cheltuielilor de judecată efectuate în procedura în fața Tribunalului;
 - obligarea intervenientei la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii în fața diviziei de opoziție și a camerei de recurs.

- 12 EUIPO solicită Tribunalului:
- respingerea acțiunii;
 - obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată.
- 13 Intervenienta solicită Tribunalului respingerea acțiunii.

În drept

[*omissis*]

- 18 În cadrul aprecierii globale a riscului de confuzie, este necesar să se ia în considerare consumatorul mediu al categoriei de produse vizate, normal informat și suficient de atent și de avizat. De asemenea, este necesar să se ia în considerare faptul că nivelul atenției consumatorului mediu poate să varieze în funcție de categoria de produse sau servicii în cauză [a se vedea Hotărârea din 13 februarie 2007, Mundipharma/OAPI – Altana Pharma (RESPICUR), T-256/04, EU:T:2007:46, punctul 42 și jurisprudența citată].
- 19 În speță, reclamanta nu contestă temeinicia definiției publicului în percepția căruia camera de recurs a apreciat existența unui risc de confuzie, și anume publicul francofon care nu stăpânește nici daneza, nici bulgara, nici greaca și care dă dovadă de un nivel de atenție mediu.
- 20 Aceasta nu contestă nici concluzia camerei de recurs potrivit căreia produsele în cauză sunt identice sau similare.

[*omissis*]

- 22 Trebuie amintit că aprecierea globală a riscului de confuzie trebuie să se întemeieze, în ceea ce privește similitudinea vizuală, fonetică sau conceptuală a semnelor în conflict, pe impresia de ansamblu produsă de acestea, ținând seama în special de elementele lor distinctive și dominante. Percepția asupra mărcilor pe care o are consumatorul mediu al produselor sau al serviciilor în cauză joacă un rol determinant în aprecierea globală a riscului amintit. În această privință, consumatorul mediu percepe o marcă în mod normal ca un tot și nu face o examinare a diferitelor detalii ale acesteia (a se vedea Hotărârea din 12 iunie 2007, OAPI/Shaker, C-334/05 P, EU:C:2007:333, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 23 Părțile nu contestă că marca solicitată este o reprezentare a literei „Ø”, care face parte din alfabetul utilizat în limba daneză, în timp ce marca anterioară este o reprezentare a literei grecești „φ” sau a literei „Φ”, rezultată din alfabetul chirilic, utilizat în special în limba bulgară.

[*omissis*]

- 25 Reclamanta reproșează camerei de recurs că a constatat în mod eronat că ambele semne în conflict erau alcătuite dintr-un cerc tăiat de o linie dreaptă verticală, în condițiile în care linia care taie cercul care figurează în marca solicitată ar fi diagonală. În plus, ea susține că, în marca anterioară, linia care taie cercul depășește acest cerc pe o lungime mai mare decât în marca solicitată, aspect de care camera de recurs nu ar fi ținut seama.

[omissis]

- 30 Pe de altă parte, contrar celor susținute de reclamantă, din cuprinsul punctului 23 de mai sus reiese că respectiva cameră de recurs a ținut seama de diferența vizuală care rezultă din faptul că linia care taie cercul mărcii anterioare depășea acest cerc pe o lungime mai mare decât în marca solicitată.
- 31 În ceea ce privește afirmațiile reclamantei referitoare la capacitatea consumatorilor de a distinge anumite litere sau anumite simboluri care prezintă asemănări vizuale, trebuie să se constate că acestea vizează litere sau simboluri existente în limba sau în limbile cunoscute de consumatorii în cauză, și anume, în speță, consumatorii francofoni care nu vorbesc nici daneza, nici bulgara, nici greaca.
- 32 Or, niciuna dintre literele „Ø”, „Φ” și „φ” nu este utilizată în limba franceză, vorbită de publicul relevant.

[omissis]

- 34 În sfârșit, trebuie să se constate de asemenea că afirmația reclamantei potrivit căreia semnele în conflict sunt diferite pe plan vizual este consecința argumentelor înlăturate la punctele 28 și, respectiv, 29 de mai sus și nici nu este susținută. Prin urmare, aceasta nu este de natură să repună în discuție concluzia camerei de recurs potrivit căreia semnele în conflict prezintă un grad ridicat de similitudine pe plan vizual și trebuie, prin urmare, să fie respinsă.
- 35 În consecință, camera de recurs a considerat, fără a săvârși o eroare de apreciere, că semnele în conflict prezentau un grad ridicat de similitudine pe plan vizual.
- 36 În ceea ce privește compararea semnelor în conflict pe plan fonetic, camera de recurs a considerat că nu era posibilă compararea lor pe acest plan, întrucât, dat fiind că niciunul dintre aceste semne nu are vreo semnificație pentru majoritatea publicului francofon, ele nu ar fi pronunțate. Aceasta a adăugat că, dacă ar trebui să fie pronunțate prin descrierea aspectului lor, ambele semne în conflict ar fi pronunțate „cerc tăiat”, astfel încât ar fi, într-o asemenea ipoteză, identice pe plan fonetic.
- 37 Reclamanta reproșează camerei de recurs că a considerat că aspectul fonetic al semnelor în conflict nu avea influență asupra aprecierii similitudinii dintre aceste semne. În special, camera menționată ar fi considerat în mod eronat că publicul francofon nu avea nicio cunoștință de daneză, bulgară și greacă. Or, consumatorii, chiar fără a înțelege limbile menționate, ar ști că, pe de o parte, marca solicitată are o semnificație în „limbile scandinave”, reprezintă o literă din alfabetul danez și înseamnă „insulă” în această limbă și că, pe de altă parte, marca anterioară reprezintă o literă din alfabetele grec și bulgar. În susținerea acestor afirmații, reclamanta arată că intervenienta folosește litera „ø” în denumirea sa pentru a-și afișa identitatea scandinavă și că deține un magazin în Franța, ceea ce ar arăta că respectivii consumatori francofoni înțeleg originea scandinavă, respectiv daneză a literei „ø”. Or, în limbile lor respective, literele reprezentate de semnele în conflict s-ar pronunța în mod diferit, astfel încât semnele menționate nu ar prezenta vreo similitudine pe plan fonetic.
- 38 Astfel cum reiese din cuprinsul punctelor 22 și 31 de mai sus, literele „Ø”, „Φ” și „φ” nu sunt utilizate în limba franceză, vorbită de publicul relevant, astfel încât, din punctul de vedere al acestui public, ele aparțin unor limbi străine.

- 39 Or, trebuie amintit că, potrivit jurisprudenței, cunoașterea unei limbi străine nu poate în general fi prezumată [a se vedea în acest sens Hotărârea din 13 septembrie 2010, Inditex/OAPI – Marín Díaz de Cerio (OFTEN), T-292/08, EU:T:2010:399, punctul 83].
- 40 În această privință, trebuie să se considere că, în principiu, pronunțarea corectă a literelor alfabetului într-o limbă străină, precum și cunoașterea existenței unei litere a alfabetului specifice unei astfel de limbi țin de cunoașterea respectivei limbi și, prin urmare, nici acestea nu pot fi prezumate.
- 41 Cu privire la pronunțarea de către publicul relevant a unui cuvânt care aparține unei limbi străine, Tribunalul a statuat că pronunțarea de către consumatorul mediu a unui astfel de cuvânt în limba sa maternă poate fi cu greu stabilită cu certitudine. În primul rând, nu este cert că acest cuvânt este recunoscut ca străin. În al doilea rând, chiar dacă originea străină a cuvântului în cauză este recunoscută, pronunțarea sa nu este în mod obligatoriu cea din limba de origine. Astfel, o pronunțare corectă potrivit limbii de origine presupune nu numai cunoașterea acestei pronunții, ci și aptitudinea de a pronunța cuvântul în cauză cu accentul corect. În al treilea rând, în cadrul aprecierii unui risc de confuzie, ar mai trebui să se stabilească faptul că publicul relevant, în majoritate, are această aptitudine [a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 februarie 2005, SPAG/OAPI – Dann și Backer (HOOLIGAN), T-57/03, EU:T:2005:29, punctul 58].
- 42 Aceste considerații sunt relevante și în ceea ce privește pronunțarea unor litere care nu există în limbile înțelese de publicul relevant.
- 43 În speță, reclamanta admite că este „probabil adevărat” că publicul relevant definit de camera de recurs nu înțelege nici daneza, nici bulgara, nici greaca. Cu toate acestea, ea nu a prezentat niciun element de natură să stabilească faptul că publicul menționat ar pronunța semnele în conflict și nici, *a fortiori*, modul în care publicul menționat ar pronunța semnele în conflict.
- 44 Prin urmare, argumentul reclamantei referitor la pronunțarea diferită a semnelor în conflict de către publicul relevant care nu cunoaște nici bulgara, nici daneza, nici greaca trebuie înlăturat.
- 45 Trebuie de asemenea înlăturat argumentul reclamantei potrivit căruia publicul relevant ar identifica, pe de o parte, litera reprezentată de marca solicitată ca figurând în alfabetul danez, însemnând „insulă” în această limbă și având o semnificație în „limbile scandinave”, și, pe de altă parte, marca anterioară ca reprezentând o literă utilizată în limbile greacă și bulgară. Astfel, acest argument urmărește să stabilească existența unei diferențe pe plan conceptual între semnele în conflict, dar este lipsit de relevanță în ceea ce privește compararea semnelor respective pe plan fonetic.
- 46 Rezultă că, fără a săvârși o eroare de apreciere, camera de recurs a considerat că, având în vedere percepția publicului relevant, nu era posibil să se efectueze o comparare fonetică a semnelor în conflict.
- 47 În ceea ce privește compararea semnelor în conflict pe plan conceptual, reclamanta contestă concluzia camerei de recurs potrivit căreia o astfel de comparare nu este posibilă. În această privință, ea deduce din argumentul amintit la punctul 44 de mai sus că publicul relevant va recunoaște semnele în conflict ca fiind două litere provenite din limbi străine diferite. Aceasta adaugă că litera „Ø”, reprezentată de marca solicitată, are alte semnificații, înțelese de toți consumatorii din Uniune. Astfel, pe de o parte, această literă ar fi înțeleasă ca desemnând în matematică cifra 0. În această privință, reclamanta arată că utilizează litera „Ø” în cadrul

strategiei sale comerciale și în alte mărci al căror titular ar fi, precum ZERØGRAND ØRIGINALGRAND, GRANDPRØ și GRAND.ØS, pentru a înlocui atât litera „o”, cât și cifra 0. Or, ea nu ar utiliza litera „Ø” în acest mod dacă ar considera că publicul relevant nu ar putea să o identifice ca înlocuind litera „o” sau cifra 0. Pe de altă parte, această literă ar fi înțeleasă ca un simbol care desemnează diametrul unui obiect. În susținerea acestei afirmații, reclamanta a prezentat capturi de ecran cu extrase dintr-un catalog al unui producător de mobilier, care ar fi editat în peste 200 de milioane de exemplare în fiecare an și care ar arăta numeroase exemple de utilizare a literei „Ø” pentru a desemna diametrul unui obiect. Ea deduce de aici că semnele în conflict sunt diferite pe plan conceptual.

- 48 Camera de recurs a arătat că, pentru majoritatea publicului francofon, care nu înțelege nici bulgara, nici daneza, nici greaca, semnul anterior nu are vreo semnificație, fapt din care a dedus că nu era posibilă nicio comparare a semnelor în conflict pe plan conceptual. Ea a adăugat că perceperea de către o parte a acestui public a semnelor în conflict ca fiind litere provenite din alfabetele danez, bulgar sau grec este lipsită de importanță și că marca solicitată nu ar fi percepută de majoritatea publicului francofon ca simbolul matematic „zero” sau ca simbolul care desemnează diametrul unui obiect.
- 49 Astfel cum s-a arătat la punctul 39 de mai sus, cunoașterea existenței unei litere a alfabetului specifice unei limbi străine nu poate fi prezumată.
- 50 Or, trebuie să se constate că reclamanta nu a prezentat elemente de natură să demonstreze că publicul francofon care nu cunoaște nici daneza, nici bulgara, nici greaca ar identifica, pe de o parte, marca solicitată ca fiind o reprezentare a unei litere utilizate în limba daneză și, pe de altă parte, marca anterioară ca reprezentând o literă folosită în limbile greacă și bulgară. În această privință, simpla împrejurare întemeiată pe ortografia denumirii intervenientei și pe utilizarea acestei denumiri ca emblemă a unui magazin din Franța nu permite să se stabilească înțelesul literei „Ø” invocat de reclamantă. De altfel, trebuie să se constate că, astfel cum arată EUIPO în mod întemeiat, invocarea utilizării menționate este susținută de o captură de ecran de pe un site internet, care constituie anexa A.5 la cererea introductivă, pe care reclamanta a prezentat-o pentru prima dată în fața Tribunalului. Or, o astfel de dovadă trebuie respinsă ca inadmisibilă, fără a fi necesară examinarea acesteia [a se vedea în acest sens Hotărârea din 14 mai 2009, Fiorucci/OAPI – Edwin (ELIO FIORUCCI), T-165/06, EU:T:2009:157, punctul 22 și jurisprudența citată].
- 51 În plus, reclamanta nu a dovedit nici că publicul relevant ar înțelege marca solicitată ca însemnând „insulă” în daneză.
- 52 În ceea ce privește pretinsa interpretare de către acest public a literei „Ø” ca desemnând cifra 0 din matematică, trebuie să se constate că această afirmație nu este susținută decât de afirmațiile reclamantei referitoare la utilizarea de către aceasta a respectivei litere în mărci al căror titular este. Or, întrucât aceste afirmații nu privesc numai litera „Ø”, ele sunt lipsite de relevanță în vederea stabilirii semnificației acestei litere pentru public, chiar presupunând că o astfel de utilizare este stabilă.
- 53 În ceea ce privește pretinsa interpretare a literei „Ø” de către publicul relevant ca desemnând diametrul unui obiect, trebuie să se considere că această afirmație este, astfel cum arată EUIPO în mod întemeiat, doar susținută, în cadrul prezentei acțiuni, de dovezi prezentate pentru prima dată în fața Tribunalului, și anume anexele A.7, A.8 și A.9 la cererea introductivă. Or, conform jurisprudenței amintite la punctul 50 de mai sus, astfel de dovezi sunt inadmisibile.

[omissis]

Cu privire la cheltuielile de judecată

[omissis]

- 63 Întrucât intervenienta nu a solicitat obligarea reclamantei la plata cheltuielilor de judecată, aceasta suportă, conform articolului 138 alineatul (3) din Regulamentul de procedură, propriile cheltuieli de judecată.
- 64 În ceea ce privește capătul de cerere al reclamantei prin care se solicită obligarea intervenientei la plata cheltuielilor de judecată aferente procedurii în fața diviziei de opoziție și a camerei de recurs, este suficient să se constate că, întrucât prezenta hotărâre respinge acțiunea îndreptată împotriva deciziei atacate, punctul 2 din dispozitivul acesteia din urmă reglementează în continuare cheltuielile de judecată efectuate în procedura de opoziție și în procedura căii de atac în fața EUIPO [a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 octombrie 2017, Aldi/EUIPO – Sky (SKYLITE), T-736/15, nepublicată, EU:T:2017:729, punctul 131].

Pentru aceste motive,

TRIBUNALUL (Camera a cincea)

declară și hotărăște:

- 1) Respinge acțiunea.**
- 2) Obligă Cole Haan LLC la suportarea propriilor cheltuieli de judecată, precum și a cheltuielilor de judecată efectuate de Oficiul Uniunii Europene pentru Proprietate Intelectuală (EUIPO).**
- 3) Samsøe & Samsøe Holding A/S suportă propriile cheltuieli de judecată.**

Spielmann

Öberg

Mastroianni

Pronunțată astfel în ședință publică la Luxemburg, la 14 iulie 2021.

Semnături